

AKTUALIZÁCIA K 1. JANUÁRU 2020

Účtovné predpisy pre podvojnú účtovníctvo podnikateľov

(zákon o účtovníctve, postupy účtovania v podvojnom účtovníctve,
opatrenia k účtovným závierkam)

Komentár

Ing. Ondrej Baláž
Wolters Kluwer SR s. r. o., 2020

Zákon o účtovníctve

(s. 15 – 161 komentára)

Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve bol zmenený zákonmi č. 363/2019 Z. z., č. 363/2019 Z. z. a 390/2019 Z. z.

Zákon č. 213/2018 Z. z. nadobudol účinnosť 1. októbra 2018 okrem čl. I, piateho bodu v čl. IV, čl. V a čl. VI, ktoré nadobudli účinnosť 1. januára 2019.

Znenie novelizovaných ustanovení zákona a komentárov k nemu (sú uvedené len odseky, ktorých sa novela dotkla, resp. nové odseky):

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ A VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje

- a) rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedenia účtovníctva
 1. právnických osôb, ¹⁾ktoré majú sídlo na území Slovenskej republiky,
 2. zahraničných osôb, ²⁾ak na území Slovenskej republiky podnikajú alebo vykonávajú inú činnosť podľa osobitných predpisov, ³⁾
 3. fyzických osôb, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov podľa osobitného predpisu ⁴⁾s výnimkou fyzických

osôb, ktoré vedú daňovú evidenciu podľa osobitného predpisu, ^{4a)}

4. obchodnej spoločnosti a družstva odo dňa obnovenia zápisu obchodnej spoločnosti a družstva v obchodnom registri z dôvodu nariadenia dodatočnej likvidácie do dňa výmazu obchodnej spoločnosti a družstva z obchodného registra z dôvodu skončenia dodatočnej likvidácie,
- b) rozsah, obsah a preukázateľnosť účtovnej závierky,
- c) register účtovných závierok (ďalej len "register").

(2) Osoby podľa odseku 1 písm. a) sa považujú za účtovnú jednotku.

1) § 18 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 509/1991 Zb.

2) § 21 Obchodného zákonníka v znení zákona č. 500/2001 Z. z.

3) Napríklad zákon č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.

4) Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

4a) § 6 ods. 11 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Doplnenie/úprava komentára:

Predmetom zákona o účtovníctve je upraviť:

- rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedenia účtovníctva, t. j. o čom musia účtovné jednotky účtovať, akým spôsobom to majú vykonať a čo musia spraviť, aby ich účtovníctvo bolo preukazné,
- rozsah, obsah a preukázateľnosť účtovnej závierky, t. j. z akých súčastí sa účtovná závierka skladá, čo musí obsahovať a aké podmienky musia byť splnené, aby ju bolo možné považovať za preukaznú,
- register účtovných závierok, t. j. spôsob ukladania účtovných závierok a spôsob verejného prístupu k informáciám v nich obsiahnutých (platí od 1. januára 2014).

Zákon o účtovníctve tu tiež vymedzuje okruh osôb, ktoré sú povinné viesť účtovníctvo. Tieto subjekty sa na účely zákona o účtovníctve nazývajú účtovnými jednotkami.

Za účtovné jednotky sú považované všetky právnické osoby, ktoré majú sídlo na území Slovenskej republiky, zahraničné osoby, ak na území Slovenskej republiky podnikajú alebo vyvíjajú nadačnú činnosť a fyzické osoby, ak podnikajú, prípadne vykonávajú samostatnú zárobkovú činnosť podľa iných zákonov ako zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ak preukazujú pre daňové účely skutočne vynaložené výdavky na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov. Ak tieto osoby vedú daňovú evidenciu podľa § 6 ods. 10, ods. 11 alebo ods. 14 zákona o dani z príjmov, nepovažujú sa za účtovné jednotky.

Rozdiel medzi vedením jednoduchého účtovníctva a vedením daňovej evidencie spočíva najmä v tom, že ak fyzická osoba vedie účtovníctvo, považuje sa za účtovnú jednotku. Je potom povinná dodržiavať zákon o účtovníctve v plnom rozsahu a jeho porušenie sa považuje za správny delikt v zmysle cit. zákona.

Do Obchodného zákonníka bol doplnený § 75a, ktorý znie:

Ak bola spoločnosť vymazaná z obchodného registra a ak sa zistí ďalší majetok spoločnosti, rozhodne súd na návrh štátneho orgánu, bývalého štatutárneho orgánu, jeho člena alebo spoločníka, veriteľa, dlžníka alebo z vlastného podnetu o dodatočnej likvidácii majetku bývalej spoločnosti a vymenuje likvidátora. Na vymenovanie likvidátora sa nepoužijú ustanovenia § 71 ods. 1. Po právoplatnosti rozhodnutia súd zapíše likvidátora do obchodného registra. Na dodatočnú likvidáciu sa primerane použijú ustanovenia o likvidácii. Pohľadávky voči spoločnosti, ktoré nebolo možné uplatniť pre výmaz spoločnosti zrušenej bez právneho nástupcu z obchodného registra, sa rozhodnutím súdu o dodatočnej likvidácii obnovujú a možno ich uplatniť v rozsahu, v akom neboli uspokojené.

Počas dodatočnej likvidácie musí spoločnosť viesť účtovníctvo a z toho dôvodu bola táto skutočnosť doplnená do predmetu účtovníctva, ako aj do ďalších príslušných ustanovení zákona o účtovníctve.

DRUHÁ ČASŤ

ÚČTOVNÉ SÚSTAVY, ÚČTOVNÉ DOKLADY, ÚČTOVNÉ ZÁPISY A ÚČTOVNÉ KNIHY

§ 16

Otvorenie a uzavretie účtovných kníh

- (1) Účtovná jednotka, ktorá je právnickou osobou, otvorí účtovné knihy vždy
- a) ku dňu svojho vzniku, s výnimkou podľa odseku 2,
 - b) k prvému dňu účtovného obdobia,
 - c) k rozhodnému dňu,
 - d) ku dňu zmeny právnej formy na právnu formu s inou rámcovou účtovou osnovou.
- (2) K rozhodnému dňu otvorí účtovné knihy nástupnícka účtovná jednotka. Ak táto ešte nevznikla, zostaví otváraciu súvahu a otvorí účtovné knihy za nástupnícku účtovnú jednotku zanikajúca právnická osoba. Pri zlúčení nástupnícka účtovná jednotka pokračuje vo vedení svojich účtovných kníh po doplnení účtov z podkladov otváracej súvahy.
- (3) Účtovná jednotka, ktorá je fyzickou osobou, otvorí účtovné knihy vždy
- a) ku dňu začatia podnikania alebo inej zárobkovej činnosti,
 - b) k prvému dňu účtovného obdobia,
 - c) zrušené od 1. 1. 2012.
- (4) Účtovná jednotka, ktorá je právnickou osobou, uzavrie účtovné knihy vždy
- a) ku dňu zániku v prípadoch, ktoré ustanovuje osobitný predpis, ²⁰⁾
 - b) k poslednému dňu účtovného obdobia,
 - c) ku dňu predchádzajúcemu rozhodnému dňu,
 - d) ku dňu predchádzajúcemu deň vstupu do likvidácie alebo deň účinnosti vyhlásenia konkurzu,
 - e) ku dňu predchádzajúcemu dňu zmeny právnej formy na právnu formu s inou rámcovou účtovou osnovou,
 - f) ku dňu zverejnenia oznamu o nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku, ^{20a)}
 - g) ku dňu výmazu účtovnej jednotky z obchodného registra, ^{20b)} ak bolo vydané rozhodnutie o zrušení účtovnej jednotky a zverejnené oznámenie o predpoklade úpadku účtovnej jednotky a nebol podaný návrh na ustanovenie likvidátora spolu so zloženým preddavkom a nebol ani podaný návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok účtovnej jednotky. ^{20b)} ~~osnovou.~~
- (5) Pri zmene právnej formy obchodnej spoločnosti ²¹⁾ sa neuzavrú účtovné knihy, ak osobitný predpis neustanovuje inak.
- (6) Účtovná jednotka, ktorá je fyzickou osobou, uzavrie účtovné knihy vždy
- a) k poslednému dňu účtovného obdobia,
 - b) ku dňu skončenia podnikania alebo inej zárobkovej činnosti,
 - c) ku dňu predchádzajúcemu deň účinnosti vyhlásenia konkurzu.
- (7) Účtovná jednotka v účtovnom období odo dňa vstupu do likvidácie do dňa skončenia likvidácie otvorí účtovné knihy ku dňu vstupu do likvidácie a uzavrie účtovné knihy ku dňu skončenia likvidácie. Ak je počas likvidácie na účtovnú jednotku vyhlásený konkurz, účtovná jednotka postupuje podľa odseku 8. Ak bola nariadená dodatočná likvidácia, ^{21a)} účtovné obdobie sa začína dňom obnovenia zápisu účtovnej jednotky v obchodnom registri ^{21a)} a končí sa dňom výmazu účtovnej jednotky z obchodného registra z dôvodu skončenia dodatočnej likvidácie.
- (8) Účtovná jednotka v účtovnom období odo dňa účinnosti vyhlásenia konkurzu do dňa právoplatnosti uznesenia o zrušení konkurzu otvorí účtovné knihy ku dňu účinnosti vyhlásenia konkurzu a uzavrie účtovné knihy ku dňu právoplatnosti uznesenia o zrušení konkurzu.
- (9) Po zostavení účtovnej závierky nemožno otvárať uzavreté účtovné knihy s výnimkou podľa odseku 10, ak tento zákon neustanovuje inak.

(10) Do schválenia účtovnej závierky možno uzavreté účtovné knihy opäť otvoriť v prípade, ak sa má zabezpečiť pravdivý a verný obraz účtovníctva (§ 7).

(11) Ak sa zistí po schválení účtovnej závierky, že údaje za predchádzajúce účtovné obdobie nie sú porovnateľné (§ 17 ods. 9), účtovná jednotka ich opraví v účtovnom období, keď tieto skutočnosti zistila, a uvedie to v účtovnej závierke v poznámkach.

(12) V účtovnej jednotke účtujúcej v sústave podvojného účtovníctva sa musí dodržať zásada, že konečné zostatky účtov, ktoré sa vykazujú v súvahe k poslednému dňu účtovného obdobia, musia byť zhodné so začiatočnými stavmi týchto účtov k prvému dňu bezprostredne nasledujúceho účtovného obdobia. To platí aj pre účty vedené v knihe podsúvahových účtov.

(13) V účtovnej jednotke účtujúcej v sústave jednoduchého účtovníctva sa musí dodržať zásada, že konečné zostatky majetku a záväzkov v jednotlivých účtovných knihách ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa rovnajú začiatočným stavom majetku a záväzkov v jednotlivých účtovných knihách k prvému dňu bezprostredne nasledujúceho účtovného obdobia.

20) Napríklad § 12 zákona č. 147/1997 Z. z. o neinvestičných fondoch a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1996 Z. z.

20a) § 20 ods. 5 zákona č. 7/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 68 ods. 4 písm. c) Obchodného zákonníka.

20b) § 309d až 309h Civilného mimosúdneho poriadku, § 68 a 68b Obchodného zákonníka.

21) § 69b Obchodného zákonníka v znení zákona č. 500/2001 Z. z.

21a) § 75k Obchodného zákonníka.

Doplnenie/úprava komentára:

Účtovanie bežného účtovného obdobia začína otvorením a končí uzatvorením účtovných kníh. Rozhodujúce dni, ku ktorým sa účtovné knihy otvárajú a uzatvárajú, sú v zákone o účtovníctve taxatívne stanovené. Účtovné knihy sa zásadne otvárajú k prvému dňu účtovného obdobia a uzatvárajú sa k poslednému dňu účtovného obdobia (súvahový deň). Podľa dôvodu uzatvorenia účtovných kníh môže ísť o riadne alebo mimoriadne účtovné obdobie. Mimoriadne účtovné obdobie nastáva najmä z dôvodu osobitného režimu fungovania účtovnej jednotky, napríklad:

- a) u právnických osôb deň vstupu do likvidácie, deň ukončenia likvidácie, deň účinnosti vyhlásenia konkurzu alebo vyrovnania, zrušenie bez likvidácie (deň predchádzajúci rozhodnému dňu),
- b) u fyzických osôb skončenie podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti, deň účinnosti vyhlásenia konkurzu alebo vyrovnania, deň skončenia konkurzu alebo vyrovnania.

V prípade dodatočnej likvidácie účtovná jednotka otvorí účtovné knihy ku dňu obnovenia zápisu účtovnej jednotky v obchodnom registri a uzatvára ich ku dňu výmazu účtovnej jednotky z obchodného registra z dôvodu skončenia dodatočnej likvidácie.

Pri zániku účtovnej jednotky bez likvidácie zanikajúca právnická osoba uzavrie účtovné knihy ku dňu predchádzajúcemu rozhodnému dňu. K tomuto dňu zostavuje mimoriadnu účtovnú závierku. Ak je tento deň totožný s dňom, ku ktorému sa zostavuje riadna účtovná závierka podľa § 17 ods. 6 zákona o účtovníctve, považuje sa táto mimoriadna účtovná závierka za riadnu účtovnú závierku. Pri vyplňovaní súvahy a výkazu ziskov a strát zanikajúca právnická osoba označuje, že zostavuje riadnu a tiež mimoriadnu účtovnú závierku. Obdobne sa postupuje v prípade zmeny právnej formy na právnu formu s inou rámcovou účtovou osnovou, napr. z príspevkovej organizácie na neziskovú organizáciu.

Nástupnícka účtovná jednotka otvorí účtovné knihy k rozhodnému dňu, s výnimkou zlúčenia. Pri zlúčení nástupnícka účtovná podľa § 17 ods. 6 zákona o účtovníctve neuzavrie účtovné knihy, ale k tomuto dňu zisťuje konečné stavy účtov hlavnej knihy. Tieto konečné stavy vykáže pri zostavovaní otváracej súvahy, do ktorej prevezme majetok a záväzky zanikajúcej právnickej osoby a pokračuje vo vedení svojho účtovníctva.

Podľa § 16 ods. 2 zákona o účtovníctve, ak nástupnícka účtovná jednotka ešte nevznikla a ide o splnutie alebo rozdelenie, zostaví otváraciu súvahu za nástupnícku účtovnú jednotku zanikajúca právnická osoba.

V zásade platí, že uzatvorené účtovné knihy účtovná jednotka už nemôže otvárať s výnimkou uvedenou v § 16 ods. 9 zákona o účtovníctve. Podľa tohto ustanovenia možno uzavreté účtovné knihy opäť otvoriť len do schválenia účtovnej závierky a iba v záujme toho, aby sa zabezpečil verný a pravdivý obraz účtovníctva.

Orgány príslušné schvaľovať účtovnú závierku pri obchodných spoločnostiach sú:

- v akciovej spoločnosti valné zhromaždenie; § 187 ods. 1 písm. e) Obchodného zákonníka,
- v spoločnosti s ručením obmedzeným valné zhromaždenie; § 125 ods. 1 písm. b) Obchodného zákonníka,
- v komanditnej spoločnosti spoločníci; § 97 Obchodného zákonníka,
- vo verejnej obchodnej spoločnosti spoločníci; § 79 Obchodného zákonníka.

Ak po schválení účtovnej závierky účtovná jednotka zistí, že údaje v účtovnej závierke za predchádzajúce účtovné obdobie nie sú porovnateľné, účtovná jednotka neotvára účtovné knihy. Údaje opraví v účtovnom období, keď chybné skutočnosti zistila a túto skutočnosť uvedie v poznámkach účtovnej závierky.

Pri otváraní a uzatváraní účtovných kníh v účtovníctve je účtovnej jednotke stanovená povinnosť dodržať bilančnú kontinuitu. V podvojnóm účtovníctve je podstatou, že konečné zostatky účtov, ktoré sa vykazujú v súvahe k poslednému dňu účtovného obdobia, musia byť zhodné so začiatocnými stavmi týchto účtov k prvému dňu bezprostredne nasledujúceho obdobia. To platí aj pre účty vedené v knihe podsúvahových účtov. V jednoduchom účtovníctve sa musí dodržať zásada, že konečné zostatky majetku a záväzkov v jednotlivých účtovných knihách (peňažnom denníku, knihe pohľadávok, knihe záväzkov, ale aj v pomocných knihách) ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa rovnajú začiatocným stavom majetku a záväzkov v jednotlivých účtovných knihách k prvému dňu bezprostredne nasledujúceho účtovného obdobia.

TRETIA ČASŤ

ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

§ 19

Overovanie účtovnej závierky audítorom

(1) Riadnu individuálnu účtovnú závierku a mimoriadnu individuálnu účtovnú závierku musí mať overenú audítorom účtovná jednotka,

a) ktorá je obchodnou spoločnosťou, ak povinne vytvára základné imanie a družstvom, ak ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie sú splnené aspoň dve z týchto podmienok:

1. celková suma majetku presiahla 1 000 000 eur, pričom sumou majetku sa rozumie suma majetku zistená zo súvahy v ocenení neupravenom o položky podľa § 26 ods. 3,
2. čistý obrat presiahol 2 000 000 eur,
3. priemerný prepočítaný počet zamestnancov v jednom účtovnom období presiahol 30,

a) ktorá je obchodnou spoločnosťou a družstvom, ak ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie sú splnené aspoň dve z týchto podmienok:

1. celková suma majetku presiahla 2 000 000 eur, pričom sumou majetku sa rozumie suma majetku zistená zo súvahy v ocenení neupravenom o položky podľa § 26 ods. 3,
2. čistý obrat presiahol 4 000 000 eur,
3. priemerný prepočítaný počet zamestnancov v jednom účtovnom období presiahol 30,

b) obchodná spoločnosť a družstvo, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu,

c) ktorej túto povinnosť ustanovuje osobitný predpis, ²⁴⁾

d) ktorá zostavuje účtovnú závierku podľa § 17a.

d) ktorá zostavuje účtovnú závierku podľa § 17a, pričom audítor musí overiť, či účtovná jednotka, ktorá nie je účtovnou jednotkou, nad ktorou sa vykonáva dohľad podľa osobitných predpisov,^{24aab}) má údaje vo výkaze vybraných údajov z účtovnej závierky v súlade s účtovnou závierkou zostavenou podľa § 17a.

(2) Audítora účtovnej jednotky podľa odseku 1 písm. a), b) a d) schvaľuje a odvoláva valné zhromaždenie alebo členská schôdza. V účtovných jednotkách, ktoré majú zriadený výbor pre audit^{24aaa}) alebo v ktorých dozorná rada vykonáva funkcie výboru pre audit, predkladá predstavenstvo valnému zhromaždeniu alebo členskej schôdzi návrh na schválenie alebo odvolanie audítora na základe odporúčania výboru pre audit alebo dozornej rady. Ak účtovná jednotka nemá predstavenstvo, valné zhromaždenie alebo členskú schôdzu, postup schvaľovania a odvolávania audítora účtovnej jednotky ustanoví osobitný predpis.^{24aa}) Odvolanie audítora musí byť riadne odôvodnené, pričom rozdielnosť názorov na použitie postupov pri zostavovaní účtovnej závierky podľa tohto zákona alebo na použitie audítorských postupov^{24a}) nemôže byť dôvodom na odvolanie audítora. Účtovná jednotka je povinná bez zbytočného odkladu, najneskôr do jedného mesiaca odo dňa odstúpenia alebo odvolania audítora, písomne informovať Úrad pre dohľad nad výkonom auditu o odstúpení alebo odvolaní audítora v priebehu vykonávania auditu a vysvetliť dôvody, ktoré k odstúpeniu alebo odvolaniu viedli.

(3) Účtovná závierka účtovnej jednotky podľa odseku 1 musí byť audítorom overená do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa zostavuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak.²⁵)

(4) Povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom majú aj právnické osoby vymedzené v osobitnom predpise,²⁶) ktorých suma ročného podielu prijatej dane je vyššia ako 35 000 eur, a to za účtovné obdobie, v ktorom boli tieto finančné prostriedky použité; táto účtovná závierka musí byť overená audítorom do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, ak osobitný predpis neustanovuje inak.^{26aa})

(5) Individuálnu priebežnú účtovnú závierku a konsolidovanú priebežnú účtovnú závierku nemusí mať účtovná jednotka overenú audítorom.

24) Napríklad § 40 zákona č. 483/2001 Z. z., § 34 ods. 3 zákona č. 34/2002 Z. z.

24a) § 19 zákona č. 423/2015 Z. z.

24aa) Zákon č. 80/1997 Z. z. o Exportno-importnej banke Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

24aaa) § 34 zákona č. 423/2015 Z. z.

24aab) Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú.v. EÚ L 287, 29.10.2013). § 1 ods. 3 písm. a) zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

25) Napríklad § 40 zákona č. 483/2001 Z. z., § 35 ods. 4 zákona č. 34/2002 Z. z.

26) § 50 zákona č. 595/2003 Z. z.

26aa) Napríklad § 25 zákona č. 147/1997 Z. z., § 34 zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zákona č. 35/2002 Z. z.

Doplnenie/úprava komentára:

Obchodné spoločnosti a družstvá musia mať účtovnú závierku overenú audítorom, ak splnia aspoň dve z troch kritérií uvedených v § 19 ods. 1. Posudzuje sa bežné a bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie.

Pre posúdenie splnenia tejto podmienky sa hodnota majetku posudzuje bez zníženia o oprávky a opravné položky, t. j. suma brutto. Je to rozdiel oproti posudzovaniu sumy majetku pre zaradenie účtovnej jednotky do veľkostných kategórií, kde sa posudzuje suma netto.

Čistý obrat sa posudzuje v znení § 2 ods. 15, t. j. výnosy dosahované z predaja výrobkov, tovarov a služieb po odpočítaní zliav. Do čistého obratu sa zahŕňajú aj iné výnosy po odpočítaní zliav tej účtovnej jednotky, ktorej predmetom činnosti je dosahovanie iných výnosov ako sú výnosy z predaja výrobkov, tovarov a služieb.

Audítora účtovnej jednotky schvaľuje a odvoláva valné zhromaždenie alebo členská schôdza. Audítor musí byť schválený pred uzatvorením zmluvy o výkone štatutárneho auditu podľa zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite. Túto skutočnosť je treba brať do úvahy. Tiež je potrebné zohľadniť, že splnenie podmienok pre povinný štatutárny audit sa môže účtovná jednotka dozvedieť až po zostavení účtovnej závierky za bežné účtovné obdobie. Z tohto dôvodu postupy účtovania pre podnikateľov účtujúcich v podvojnom účtovníctve zakazujú pri účtovaní zásob použiť spôsob B aj tým účtovným jednotkám, ktoré v predchádzajúcom účtovnom období splnili aspoň dve z troch podmienok.

Čo sa týka odvolania audítora, to musí byť riadne odôvodnené. Účtovná jednotka je povinná bez zbytočného odkladu, najneskôr do jedného mesiaca odo dňa odstúpenia alebo odvolania audítora, písomne informovať Úrad pre dohľad nad výkonom auditu o odstúpení alebo odvolaní audítora v priebehu vykonávania auditu a vysvetliť dôvody, ktoré k odstúpeniu alebo odvolaniu viedli. Rovnaká povinnosť vyplýva zo zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite aj audítorovi. Úrad pre dohľad nad výkonom auditu teda bude mať pri posudzovaní k dispozícii stanovisko obidvoch strán.

Ak si účtovná jednotka ktorá nemá povinnosť overenia účtovnej závierky nechá urobiť audit dobrovoľne, považuje sa to za štatutárny audit podľa zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a vzťahujú sa naň všetky ustanovenia podľa tohto zákona.

§ 20

Výročná správa

(1) Účtovná jednotka, ktorá musí mať účtovnú závierku overenú audítorom podľa § 19, okrem účtovnej jednotky uvedenej v § 17a ods. 1 písm. b) a pobočky zahraničného obchodníka s cennými papiermi, je povinná vyhotovovať výročnú správu. Výročná správa obsahuje účtovnú závierku za účtovné obdobie, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa, a správu audítora k tejto účtovnej závierke, ak osobitný predpis neustanovuje inak, a najmä informácie o

- a) vývoji účtovnej jednotky, o stave, v ktorom sa nachádza, a o významných rizikách a neistotách, ktorým je účtovná jednotka vystavená; informácia sa poskytuje vo forme vyváženej a obsiahlej analýzy stavu a prognózy vývoja a obsahuje dôležité finančné a nefinančné ukazovatele vrátane informácie o vplyve činnosti účtovnej jednotky na životné prostredie a na zamestnanosť, s poukázaním na príslušné údaje uvedené v účtovnej závierke,
- b) udalostiach osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa,
- c) predpokladanom budúcom vývoji činnosti účtovnej jednotky,
- d) nákladoch na činnosť v oblasti výskumu a vývoja,
- e) nadobúdání vlastných akcií, ^{27a)}dočasných listov, obchodných podielov a akcií, dočasných listov a obchodných podielov materskej účtovnej jednotky podľa § 22,
- f) návrhu na rozdelenie zisku alebo vyrovnanie straty,
- g) údajoch požadovaných podľa osobitných predpisov,
- h) tom, či účtovná jednotka má organizačnú zložku v zahraničí.

(2) Okrem informácií podľa odseku 1 obsahuje výročná správa aj správu podľa § 20a a 20b. Obsah výročnej správy inak ako v odseku 1 môže určiť osobitný predpis. ²⁸⁾

(3) Výročná správa účtovnej jednotky podľa odseku 1 musí poskytovať verný a pravdivý obraz a musí byť overená audítorom do jedného roka od skončenia účtovného obdobia. Audítor musí

- a) vyjadriť názor, či je výročná správa v súlade s účtovnou závierkou okrem výročnej správy podľa osobitného predpisu,²⁷⁾
- b) vyjadriť názor na informácie uvedené v odseku 6 písm. d) a odseku 7 písm. c) až e), g) a h),
- c) vyjadriť názor, či výročná správa obsahuje informácie podľa osobitného predpisu,^{28ab)}
- d) vyjadriť názor, či výročná správa obsahuje informácie podľa tohto zákona,
- e) uviesť, či na základe poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej zistil významné nesprávne správy a uviesť charakter každej takej významnej nesprávne správy.

(4) K priebežnej účtovnej závierke sa vyhotovuje priebežná správa, ak tak ustanoví osobitný predpis. ^{28a)}

(5) Ak je to pre posúdenie aktív, pasív a finančnej situácie účtovnej jednotky, ktorá používa nástroje podľa osobitného predpisu ¹¹⁾významné, účtovná jednotka je povinná uviesť vo výročnej správe tiež informácie o

- a) cieľoch a metódach riadenia rizík v účtovnej jednotke vrátane jej politiky pre zabezpečenie hlavných typov plánovaných obchodov, pri ktorých sa použijú zabezpečovacie deriváty,
- b) cenových rizikách, úverových rizikách, rizikách likvidity a rizikách súvisiacich s tokom

hotovosti, ktorým je účtovná jednotka vystavená.

(6) Účtovná jednotka, ktorá emitovala cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, je povinná vo výročnej správe uviesť ako osobitnú časť výročnej správy vyhlásenie o správe a riadení, ktoré obsahuje

- a) odkaz na kódex o riadení spoločnosti, ktorý sa na ňu vzťahuje alebo ktorý sa rozhodla dodržiavať pri riadení, a údaj o tom, kde je kódex o riadení spoločnosti verejne dostupný,
- b) všetky významné informácie o metódach riadenia a údaj o tom, kde sú informácie o metódach riadenia zverejnené,
- c) informácie o odchýlkach od kódexu o riadení spoločnosti ^{28c)} a dôvody týchto odchýlok alebo informáciu o neuplatňovaní žiadneho kódexu riadenia spoločnosti a dôvody, pre ktoré sa tak rozhodla,
- d) opis hlavných systémov vnútornej kontroly a riadenia rizík vo vzťahu k účtovnej závierke,
- e) informácie o činnosti valného zhromaždenia, jeho právomociach, opis práv akcionárov a postupu ich vykonávania,
- f) informácie o zložení a činnosti orgánov spoločnosti a ich výborov,
- g) informácie podľa odseku 7.

(7) Účtovná jednotka, ktorá emitovala cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, je povinná vo výročnej správe zverejniť aj údaje o

- a) štruktúre základného imania vrátane údajov o cenných papieroch, ktoré neboli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu v žiadnom členskom štáte alebo štáte Európskeho hospodárskeho priestoru s uvedením druhov akcií, opisu práv a povinností s nimi spojených pre každý druh akcií a ich percentuálny podiel na celkovom základnom imaní,
- b) obmedzeniach prevoditeľnosti cenných papierov,
- c) kvalifikovanej účasti na základnom imaní podľa osobitného predpisu, ^{28aa)}
- d) majiteľoch cenných papierov s osobitnými právami kontroly s uvedením opisu týchto práv,
- e) obmedzeniach hlasovacích práv,
- f) dohodách medzi majiteľmi cenných papierov, ktoré sú jej známe a ktoré môžu viesť k obmedzeniam prevoditeľnosti cenných papierov a obmedzeniam hlasovacích práv,
- g) pravidlách upravujúcich vymenovanie a odvolanie členov jej štatutárneho orgánu a zmenu stanov,
- h) právomociach jej štatutárneho orgánu, najmä ich právomoci rozhodnúť o vydaní akcií alebo spätnom odkúpení akcií,
- i) všetkých významných dohodách, ktorých je zmluvnou stranou a ktoré nadobúdajú účinnosť, menia sa alebo ktorých platnosť sa skončí v dôsledku zmeny jej kontrolných pomerov, ku ktorej došlo v súvislosti s ponukou na prevzatie, a o jej účinkoch s výnimkou prípadu, ak by ju ich zverejnenie vážne poškodilo; táto výnimka sa neuplatní, ak je povinná zverejniť tieto údaje v rámci plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
- j) všetkých dohodách uzatvorených medzi ňou a členmi jej orgánov alebo zamestnancami, na ktorých základe sa im má poskytnúť náhrada, ak sa ich funkcia alebo pracovný pomer skončí vzdaním sa funkcie, výpoveďou zo strany zamestnanca, ich odvolaním, výpoveďou zo strany zamestnávateľa bez uvedenia dôvodu alebo sa ich funkcia alebo pracovný pomer skončí v dôsledku ponuky na prevzatie.

(8) Členovia predstavenstva účtovnej jednotky, ktorá emitovala cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, predložia valnému zhromaždeniu vysvetľujúcu správu k obsahovým náležitostiam výročnej správy podľa odsekov 6 a 7.

(9) Subjekt verejného záujmu, okrem účtovnej jednotky podľa § 17b, ktorého priemerný prepočítaný počet zamestnancov za účtovné obdobie prekročil 500 zamestnancov, uvádza vo výročnej správe aj nefinančné informácie o vývoji, konaní, pozícii a o vplyve činnosti účtovnej jednotky na environmentálnu, sociálnu a zamestnaneckú oblasť, informáciu o dodržiavaní ľudských práv a informáciu o boji proti korupcii a úplatkárstvu (ďalej len „oblasť spoločenskej zodpovednosti“), pričom uvedie najmä

- a) stručný opis obchodného modelu,
- b) opis a výsledky používania politiky, ktorú účtovná jednotka uplatňuje v oblasti spoločenskej zodpovednosti vrátane uplatňovaných postupov náležitej starostlivosti, zodpovednosti,
- c) opis hlavných rizík vplyvu účtovnej jednotky na oblasť spoločenskej zodpovednosti

vyplývajúceho z činnosti účtovnej jednotky, ktorý by mohol mať nepriaznivé dôsledky, a ak je to primerané aj opis obchodných vzťahov, produktov alebo služieb, ktoré účtovná jednotka poskytuje, a opis spôsobu, akým účtovná jednotka tieto riziká riadi,

d) významné nefinančné informácie o činnosti účtovnej jednotky podľa jednotlivých činností,

e) odkaz na informácie o sumách vykázaných v účtovnej závierke a vysvetlenie týchto súm z hľadiska vplyvov na oblasť spoločenskej zodpovednosti, ak je to vhodné.

(10) Subjekt verejného záujmu môže pri informáciách podľa odseku 9 vychádzať aj z rámca Európskej únie alebo z iného medzinárodného rámca, ktorý upravuje nefinančné informácie, ak presne uvedie, podľa akého rámca postupoval.

(11) Povinnosť uviesť informácie podľa odseku 9 nemá subjekt verejného záujmu, ktorý je dcérskou účtovnou jednotkou, ak sú informácie o ňom a všetkých jeho dcérskych účtovných jednotkách zahrnuté vo výročnej správe alebo v obdobnej správe materskej účtovnej jednotky.

(12) Ak subjekt verejného záujmu nezverejňuje informácie podľa odseku 9, uvedie vo výročnej správe dôvody, na základe ktorých tieto informácie nezverejnil.

(13) Účtovná jednotka, ktorá emitovala ~~akcie cenné papiere~~ a tieto boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu ~~ktoréhokoľvek členského štátu a účtovná jednotka, ktorá emitovala akcie, s ktorými sa obchoduje v mnohostrannom obchodnom systéme~~^{28ca)} ktoréhokoľvek členského štátu, uvedie vo výročnej správe aj opis politiky rozmanitosti, ktorú uplatňuje vo svojich správnych orgánoch, riadiacich orgánoch a dozorných orgánoch najmä vo vzťahu k veku, pohlaviu, vzdelaniu a profesijným skúsenostiam členov týchto orgánov, ciele takej politiky, spôsob, akým sa vykonáva, a dosiahnuté výsledky vo vykazovanom období, ak ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, splnila aspoň dve z týchto podmienok:

a) celková suma majetku presiahla 20 000 000 eur, pričom sumou majetku na tento účel sa rozumie suma zistená zo súvahy v ocenení upravenom o položky podľa § 26 ods. 3,

b) čistý obrat presiahol 40 000 000 eur,

c) priemerný prepočítaný počet zamestnancov presiahol 250.

(14) Účtovná jednotka, ktorá neuvádza vo výročnej správe opis politiky rozmanitosti podľa odseku 13, uvádza vo výročnej správe dôvody, na základe ktorých sa rozhodla neuplatňovať politiku rozmanitosti.

(15) Uvedením informácií podľa odseku 9 je splnená povinnosť účtovnej jednotky uvádzať nefinančné informácie o vplyve činnosti účtovnej jednotky na životné prostredie a na zamestnanosť podľa odseku 1 písm. a).

11) Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch).

14) Napríklad zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 14 zákona č. 595/2003 Z. z.

27) Napríklad § 39 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, § 33 ods. 3 zákona č. 213/1997 Z. z. v znení zákona č. 445/2008 Z. z., § 34 ods. 3 zákona č. 34/2002 Z. z. v znení zákona č. 463/2013 Z. z.

27a) § 161d ods. 2 Obchodného zákonníka.

28) Napríklad § 35 ods. 2 zákona č. 34/2002 Z. z.

28a) Napríklad zákon č. 581/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

28aa) § 8 písm. f) zákona č. 566/2001 Z. z.

28ab) Napríklad § 15 zákona č. 429/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 76 zákona č. 566/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

28c) Napríklad § 18 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov.

28ca) § 51 ods. 1 zákona č. 429/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Doplnenie/úprava komentára:

Účtovné jednotky, ktoré musia mať účtovnú závierku overenú audítorom, majú oproti ostatným účtovným jednotkám ešte ďalšie povinnosti. Jednou z týchto povinností je zostavenie výročnej správy. Výročná správa, okrem iných údajov, obsahuje účtovnú závierku za účtovné obdobie, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa a správu audítora k tejto účtovnej závierke.

Výročná správa musí obsahovať ďalšie informácie stanovené zákonom o účtovníctve. Niektoré z týchto informácií už ale obsahuje účtovná závierka v poznámkach. Podľa nášho názoru takéto údaje už nie je potrebné vo výročnej správe uvádzať. Malo by to zmysel iba v tom prípade, ak by účtovná jednotka chcela uvádzať vo výročnej správe informácie za dlhšie obdobie ako je bežné a bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. Vo výročnej správe musia byť zverejnené minimálne informácie o:

- a) vývoji účtovnej jednotky, o stave, v ktorom sa nachádza, a o významných rizikách a neistotách, ktorým je účtovná jednotka vystavená; informácia sa poskytuje vo forme vyváženej a obsahovej analýzy stavu a prognózy vývoja a obsahuje dôležité finančné a nefinančné ukazovatele vrátane informácie o vplyve činnosti účtovnej jednotky na životné prostredie a na zamestnanosť, s poukázaním na príslušné údaje uvedené v účtovnej závierke, (ide o podrobnejšie vysvetlenie dosiahnutých výsledkov, ale aj zámerov účtovnej jednotky),
- b) udalostiach osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa (je súčasťou poznámok, malo by zmysel iba v tom prípade, ak by medzi zostavením účtovnej závierky a výročnej správy uplynula významná doba a nastali by významné skutočnosti, ktoré nie sú v účtovnej závierke uvedené),
- c) predpokladanom budúcom vývoji činnosti účtovnej jednotky,
- d) nákladoch na činnosť v oblasti výskumu a vývoja (je súčasťou poznámok účtovnej závierky),
- e) nadobúdaní vlastných akcií, dočasných listov, obchodných podielov a akcií, dočasných listov a obchodných podielov materskej účtovnej jednotky podľa § 22 (je súčasťou poznámok účtovnej závierky),
- f) návrhu na rozdelenie zisku alebo vyrovnanie straty (súčasťou poznámok účtovnej závierky je informácia o tom, ako bolo rozhodnuté o vysporiadaní výsledku hospodárenia za predchádzajúce účtovné obdobie; súčasťou výročnej správy musí byť návrh vedenia účtovnej jednotky na to, ako odporúča príslušnému orgánu vysporiadať výsledok hospodárenia za to účtovné obdobie, za ktoré sa predkladá výročná správa),
- g) údajoch požadovaných podľa osobitných predpisov,
- h) tom, či účtovná jednotka má organizačnú zložku v zahraničí.

S účinnosťou od 1. januára 2016 sa výrazne zmenili ustanovenia, ktoré sa týkajú výročnej správy. Týka sa to teda účtovných jednotiek, ktoré majú účtovné obdobie kalendárny rok už výročných správ za rok 2016. Ak majú účtovné obdobie hospodársky rok, zmeny sa týkajú výročných správ za účtovné obdobie začínajúce po 1. januári 2016.

Vo výročnej správe sa spresňuje obsah výročnej správy podľa § 20 ods. 6 písm. d) zákona o účtovníctve najmä v tom, že sa uvádza opis hlavných systémov vnútornej kontroly a riadenia rizík vo vzťahu k účtovnej závierke.

Od 1. januára 2017 viac povinností zverejňovania vo výročnej správe budú mať subjekty verejného záujmu (okrem Národnej banky Slovenska), ktorých priemerný prepočítaný počet zamestnancov za účtovné obdobie prekročil 500 zamestnancov.

Tie budú uvádzať vo výročnej správe aj nefinančné informácie o:

- vývoji účtovnej jednotky,
- konaní účtovnej jednotky,
- pozícii účtovnej jednotky,
- vplyve činnosti účtovnej jednotky na environmentálnu,
- vplyve činnosti účtovnej jednotky na sociálnu a zamestnaneckú oblasť,
- dodržiavaní ľudských práv v účtovnej jednotke,
- boji proti korupcii a úplatkárstvu (ďalej len "oblasť spoločenskej zodpovednosti") v účtovnej jednotke.

V rámci týchto informácií bude účtovná jednotka, ktorá bude subjektom verejného záujmu a bude mať priemerný prepočítaný počet zamestnancov väčší ako 500, uvádzať vo výročnej správe najmä:

- a) stručný opis obchodného modelu,
- b) opis a výsledky používania politiky, ktorú účtovná jednotka uplatňuje v oblasti spoločenskej zodpovednosti,
- c) opis hlavných rizík vplyvu účtovnej jednotky na oblasť spoločenskej zodpovednosti vyplývajúceho z činnosti účtovnej jednotky, ktorý by mohol mať nepriaznivé dôsledky, a ak je to primerané aj opis obchodných vzťahov, produktov alebo služieb, ktoré účtovná jednotka poskytuje a opis spôsobu, akým účtovná jednotka tieto riziká riadi,
- d) významné nefinančné informácie o činnosti účtovnej jednotky podľa jednotlivých činností,
- e) odkaz na informácie o sumách vykázaných v účtovnej závierke a vysvetlenie týchto súm z hľadiska vplyvov na oblasť spoločenskej zodpovednosti, ak je to vhodné.

Subjekt verejného záujmu bude môcť pri týchto informáciách vychádzať aj z rámca Európskej únie alebo

z iného medzinárodného rámca, ktorý upravuje nefinančné informácie, ak presne uvedie, podľa akého rámca postupoval. Táto možnosť umožňuje subjektom verejného záujmu, ktoré sú súčasťou medzinárodných sietí, postupovať pri zostavovaní výročných správ podľa schémy, ktorá je zavedená v rámci tejto skupiny.

Povinnosť uviesť tieto informácie nebude mať subjekt verejného záujmu, ktorý je dcérskou účtovnou jednotkou, ak sú informácie o ňom a všetkých jeho dcérskych účtovných jednotkách zahrnuté vo výročnej správe alebo v obdobnej správe materskej účtovnej jednotky.

Taktiež od 1. januára 2017 bude platiť, že účtovná jednotka, ktorá emitovala cenné papiere a tieto boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu ktoréhokoľvek členského štátu, ak ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, splnila aspoň dve z týchto podmienok:

- a) celková suma majetku presiahla 20 000 000 €, pričom sumou majetku na tento účel sa rozumie suma zistená zo súvahy v ocenení upravenom o položky podľa § 26 ods. 3,
- b) čistý obrat presiahol 40 000 000 €,
- c) priemerný prepočítaný počet zamestnancov presiahol 250.

Musí uviesť vo výročnej správe aj:

- opis politiky rozmanitosti, ktorú uplatňuje vo svojich správnych orgánoch, riadiacich orgánoch a dozorných orgánoch najmä vo vzťahu:

- k veku,
- k pohlaviu,
- k vzdelaniu
- k profesijným skúsenostiam členov týchto orgánov,
- ciele takej politiky,
- spôsob, akým sa vykonáva,
- dosiahnuté výsledky vo vykazovanom období,

Ak účtovná jednotka neuvedie vo výročnej správe opis politiky, musí uviesť vo výročnej správe dôvody, na základe ktorých sa rozhodla neuplatňovať politiku rozmanitosti.

Pre vybrané účtovné jednotky (najmä tie, ktoré emitovali cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, požaduje zákon o účtovníctve zverejniť vo výročnej správe ďalšie informácie. Rovnako pre vybrané účtovné jednotky (napríklad nadácie) môže byť obsah výročnej správy upravený osobitným predpisom.

Výročná správa musí, rovnako ako účtovná závierka, poskytovať verný a pravdivý obraz.

Do 31. decembra 2015 súlad výročnej správy s účtovnou závierkou účtovnej jednotky musí byť overený audítorom do jedného roka od skončenia účtovného obdobia.

Od januára 2016 (za účtovné obdobie začínajúce 1. januára 2016 a neskôr) výročná správa musí byť overená audítorom do jedného roka od skončenia účtovného obdobia. K výročnej správe za účtovné obdobie začínajúce po 1. januára 2016 audítor musí:

a) Vyjadriť názor, či je výročná správa v súlade s účtovnou závierkou okrem výročnej správy podľa osobitného predpisu, (napr. Národná banka Slovenska, neziskové organizácie a pod.).

b) Vyjadriť názor na informácie uvedené:

- v odseku 6 písm. d) - t. j. opis hlavných systémov vnútornej kontroly a riadenia rizík vo vzťahu k účtovnej závierke,
- odseku 7 písm. c) až e), g) a h):
- kvalifikovanej účasti na základnom imaní podľa osobitného predpisu,^{28aa)}
- majiteľoch cenných papierov s osobitnými právami kontroly s uvedením opisu týchto práv,
- obmedzeniach hlasovacích práv,
- pravidlách upravujúcich vymenovanie a odvolanie členov jej štatutárneho orgánu a zmenu stanov,
- právomociach jej štatutárneho orgánu, najmä ich právomoci rozhodnúť o vydaní akcií alebo spätnom odkúpení akcií.

c) Vyjadriť názor, či výročná správa obsahuje informácie podľa osobitného predpisu:

- u burzy informáciu o rozdelení zisku a informáciu o očakávanej hospodárskej a

finančnej situácii podľa § 15 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov,

- u obchodníka s cennými papiermi správu o finančnej situácii, ktorá obsahuje tieto údaje:
- porovnávaciu tabuľku s údajmi zo súvahy a z výkazu ziskov a strát z konsolidovaných účtovných závierok za posledné dve účtovné obdobia, ak ich zostavuje obchodník s cennými papiermi, použité postupy na vykonanie konsolidácie účtovných závierok, obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo podnikateľských subjektov zahrnutých do konsolidovanej účtovnej závierky,
- prehľad o prijatých bankových úveroch a iných úveroch a údaje o ich splatnosti v členení na krátkodobé úvery a dlhodobé úvery,
- druh, formu, podobu, počet a menovitú hodnotu vydaných a nesplatených cenných papierov a opis práv s nimi spojených; pri dlhopisoch aj dátum začiatku ich vydávania, termín splatnosti ich menovitej hodnoty, spôsob určenia výnosu a termíny jeho výplaty, záruky za splatenie ich menovitej hodnoty alebo vyplatenie ich výnosov vrátane identifikačných údajov o osobách, ktoré tieto záruky prevzali,
- počet a menovitú hodnotu vydaných dlhopisov, s ktorými je spojené právo požadovať v čase v nich určenom vydanie akcií a postupy pri ich výmene za akcie,
- údaje o rozdelení zisku alebo údaje o vyrovaní straty,
- informáciu o očakávanej hospodárskej a finančnej situácii v nasledujúcom kalendárnom roku,
- návratnosť aktív, určenú ako pomer čistého zisku a bilančnej sumy,
- označenie povahy činnosti a geografickú polohu,
- výnosy,
- počet zamestnancov v pracovnom pomere s neskráteným pracovným časom k dátumu účtovnej závierky,
- zisk alebo stratu pred zdanením,
- daň z príjmov,
- získané subvencie z verejných zdrojov.

d) Vyjadriť názor, či výročná správa obsahuje informácie podľa tohto zákona.

e) Uviesť, či na základe poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej zistil významné nesprávosti vo výročnej správe a uviesť charakter každej takej významnej nesprávosti.

Audítor teda už nebude overovať súlad informácií uvedených vo výročnej správe s účtovnou závierkou. Okrem toho musí overiť aj či výročná správa obsahuje po formálnej stránke aj všetky náležitosti, ktoré zákon o účtovníctve, ale aj prípadne iné zákony vyžadujú uvádzať vo výročnej správe. Najvýznamnejšou zmenou je však to, že audítor musí overiť aj správnosť vybraných informácií, ktoré sa vo výročnej správe uvádzajú, aj keď ide o informácie nad rozsah účtovnej závierky.

Audítor sa musí vyjadriť aj k tomu, či výročná správa obsahuje všetky náležitosti, ktoré pre obsah výročnej správy vyžaduje zákon o účtovníctve. Ak sa niektoré časti pre daný typ účtovnej závierky nevyžadujú, alebo účtovná jednotka pre ne nemá náplň, potom ich vo výročnej správe neuvedie. V takom prípade ani audítor nebude posudzovať informácie, ktoré sa vo výročnej správe nemusia uvádzať.

O tomto overení vydá audítor dodatok k správe audítora o overení účtovnej závierky.

Na rozdiel od účtovnej závierky sa výročná správa neschvaľuje. Obchodný zákonník však ustanovuje, že sa výročná správa musí predložiť na prerokovanie príslušnému orgánu (napríklad valnému zhromaždeniu alebo členskej schôdze družstva) spolu s predložením účtovnej závierky na schválenie. To znamená, že účtovná závierka sa musí schváliť a výročná správa sa musí prerokovať.

ŠTVRTÁ ČASŤ

REGISTER

§ 23a

- (1) Dokumenty podľa § 23 ods. 2 sa ukladajú v elektronickej podobe alebo v listinnej podobe.
- (2) V elektronickej podobe sa povinne ukladajú dokumenty podľa § 23 ods. 2 písm. c) až j) a dokumenty, ktoré sa účtovná jednotka rozhodla uložiť v cudzom jazyku. Dokumenty podľa § 23 ods. 2 písm. a), b) a k) v elektronickej podobe povinne ukladá účtovná jednotka uvedená v § 17a ods. 1 a 3, Garančný fond investícií, Exportno-importná banka Slovenskej republiky, Fond ochrany vkladov, zdravotná poisťovňa a osoby podľa osobitného predpisu.^{29f)} Ostatné účtovné jednotky môžu uložiť dokumenty podľa § 23 ods. 2 písm. a), b) a k) v elektronickej podobe alebo listinnej podobe. Povinnosť uložiť dokumenty podľa § 23 ods. 2 sa nevzťahuje na Slovenskú informačnú službu, účtovnú jednotku, ktorá nie je založená alebo zriadená na účel podnikania, okrem subjektu verejnej správy, ak nemá povinnosť predkladať daňové priznanie podľa osobitného predpisu^{29g)} alebo ak nemá povinnosť overenia účtovnej závierky auditorom podľa osobitného predpisu,^{29h)} alebo ak jej povinnosť uloženia dokumentov neustanovuje osobitný predpis.^{29ha)}
- (3) Účtovná jednotka ukladá riadnu individuálnu účtovnú závierku a mimoriadnu individuálnu účtovnú závierku v registri najneskôr do šiestich mesiacov od dátumu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak.²⁹ⁱ⁾ Účtovná jednotka, na ktorú sa vzťahuje povinnosť zostavovať riadnu konsolidovanú účtovnú závierku alebo mimoriadnu konsolidovanú účtovnú závierku podľa § 22 alebo § 22a, je povinná uložiť riadnu konsolidovanú účtovnú závierku a mimoriadnu konsolidovanú účtovnú závierku spolu so správou audítora v registri do jedného roka od skončenia účtovného obdobia. Dokumenty podľa § 23 ods. 2 ukladá do registra za zanikajúcu účtovnú jednotku nástupnícka účtovná jednotka; do dňa účinkov splynutia, zlúčenia alebo rozdelenia ich môže uložiť zanikajúca účtovná jednotka.
- (4) Ak účtovná jednotka nemá schválenú účtovnú závierku v lehote podľa odseku 3, ukladá neschválenú účtovnú závierku a oznámenie o dátume schválenia účtovnej závierky ukladá do registra dodatočne, najneskôr do 15 pracovných dní od jej schválenia. Vzor oznámenia o dátume schválenia účtovnej závierky ustanoví ministerstvo opatrením. Opatrenie vyhlasuje ministerstvo oznámením o jeho vydaní v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.
- (5) Účtovná jednotka, na ktorú sa vzťahuje povinnosť overovania účtovnej závierky auditorom podľa § 19, 22 a 22a, ukladá v registri aj správu audítora. Ak účtovná jednotka nemá účtovnú závierku overenú v lehote podľa odseku 3, ukladá neoverenú účtovnú závierku a správu audítora uloží v registri dodatočne, najneskôr do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa účtovná závierka zostavuje.
- (6) Ak po uložení účtovnej závierky v registri účtovná jednotka otvorí účtovné knihy v súlade s § 16 ods. 10, uloží do registra novú schválenú účtovnú závierku bez zbytočného odkladu, najneskôr do 15 pracovných dní od jej schválenia. Ak po uložení výročnej správy v registri účtovná jednotka mení obsah výročnej správy, uloží do registra novú výročnú správu bez zbytočného odkladu.
- (7) Schválenú účtovnú závierku alebo oznámenie o dátume schválenia účtovnej závierky musí účtovná jednotka uložiť v registri najneskôr do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa účtovná závierka zostavuje.
- (8) Účtovná jednotka, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vyhotovenia individuálnej výročnej správy, je povinná uložiť riadnu individuálnu výročnú správu a mimoriadnu individuálnu výročnú správu v registri najneskôr do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa táto individuálna výročná správa vyhotovuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak.^{29ha)} Účtovná jednotka, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vyhotovenia konsolidovanej výročnej správy, je povinná uložiť riadnu konsolidovanú výročnú správu a mimoriadnu konsolidovanú výročnú správu v registri najneskôr do jedného roka od skončenia účtovného obdobia, za ktoré sa tieto konsolidované výročné správy vyhotovujú. Ukladané výročné správy nemusia obsahovať účtovnú závierku a správu audítora, ak tieto dokumenty sú už osobitne uložené v registri.
- (9) Účtovná jednotka je zodpovedná za správnosť uložených dokumentov podľa § 23 ods. 2. Účtovná jednotka, na ktorú sa vzťahuje povinnosť overovania podľa § 19 alebo § 22, nesmie zverejniť informácie, ktoré predtým neboli overené auditorom, spôsobom, ktorý by mohol používateľa uviesť do omylu, že auditorom overené boli. **Za uloženie dokumentov podľa § 23 ods. 2 po výmaze obchodnej spoločnosti alebo družstva z obchodného registra zodpovedá posledný štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu zapísaný v obchodnom registri pred výmazom obchodnej spoločnosti alebo družstva z obchodného registra oprávnený konať za obchodnú spoločnosť alebo družstvo v rozsahu zapísanom v**

obchodnom registri pred výmazom obchodnej spoločnosti alebo družstva z obchodného registra.

(10) V prípade, ak dokument doručený účtovnou jednotkou obsahuje osobné údaje, prevádzkovateľ registra je oprávnený ich spracúvať v súlade s § 23b ods. 4.

14) Napríklad zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 14 zákona č. 595/2003 Z. z.

29f) § 14 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

29g) § 41 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení zákona č. 548/2010 Z. z., § 15 zákona č. 563/2009 Z. z.

29h) Napríklad § 24 zákona č. 147/1997 Z. z. v znení zákona č. 445/2008 Z. z., § 33 zákona č. 213/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov.

29ha) Napríklad § 25 zákona č. 147/1997 Z. z. v znení zákona č. 352/2013 Z. z., § 34 zákona č. 213/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 35 zákona č. 34/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

29i) Napríklad § 24 ods. 3 zákona č. 147/1997 Z. z., § 33 ods. 4 zákona č. 213/1997 Z. z., zákon č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Doplnenie/úprava komentára:

Ustanovenie sa do zákona o účtovníctve dopĺňa od 1. januára 2016, t. j. pre účtovné obdobia začínajúce 1. januára 2016 a neskôr. Účtovné jednotky, ktorých predmetom činnosti je ťažba prírodného bohatstva musia zostavovať a zverejňovať správu o platbách orgánom verejnej moci. V § 20a je definované, ktorých účtovných jednotiek sa povinnosť zostavovať a zverejňovať správu o platbách orgánom verejnej moci týka a základné pojmy, ktoré súvisia s touto problematikou.

Táto správa sa podľa § 20 ods. 2 zákona o účtovníctve zverejňuje ako súčasť výročnej správy.

§ 23c

[Sprístupňovanie dokumentov uložených v registri účtovných závierok]

(1) Prevádzkovateľ registra sprístupní dokumenty podľa § 23 ods. 2 účtovných jednotiek podľa § 23 ods. 6 vo verejnej časti registra všetkým osobám prostredníctvom webového sídla v elektronickej podobe, tak ako ich účtovná jednotka uložila, bez poplatku.

(2) Dokumenty podľa § 23 ods. 2 účtovných jednotiek, ktoré sú podľa § 23 ods. 6 uložené v neverejnej časti registra, sa sprístupňujú Národnej banke Slovenska a subjektu verejnej správy na účely súvisiace s ich činnosťou a účtovnej jednotke, ktorej sa dokumenty týkajú, pričom Národnej banke Slovenska a subjektu verejnej správy sa sprístupňujú prostredníctvom registra a účtovnej jednotke, ktorej sa dokumenty týkajú, na základe písomnej žiadosti prevádzkovateľovi registra. Národnej banke Slovenska a subjektu verejnej správy môžu byť v odôvodnených prípadoch sprístupnené aj na základe písomnej žiadosti, a to ak technické podmienky bránia sprístupneniu prostredníctvom registra. Iným osobám tieto dokumenty sprístupní prevádzkovateľ registra, ak tak ustanovuje osobitný predpis.²⁹ⁱ⁾ Poskytovanie informácií podľa osobitného predpisu^{29m)} sa nevzťahuje na skutočnosti nachádzajúce sa v dokumentoch podľa § 23 ods. 2 uložených v neverejnej časti registra.

(3) Žiadosť podľa odseku 2 obsahuje

- a) identifikačné údaje žiadateľa, ktorými sú názov účtovnej jednotky, sídlo právnickej osoby alebo miesto podnikania fyzickej osoby a identifikačné číslo organizácie,
- b) zoznam dokumentov alebo časti dokumentov, ktoré žiadateľ požaduje sprístupniť,
- c) preukázanie oprávnenia na sprístupnenie požadovaných dokumentov alebo časti dokumentov.

(4) Dokumenty podľa odseku 2 sa sprístupňujú v elektronickej podobe alebo v listinnej podobe, pričom v elektronickej podobe sa nespomiatajú. Žiadosť v elektronickej podobe musí byť podpísaná zaručeným elektronickým podpisom, inak ju možno zamietnuť. Na konanie podľa odseku 2 sa vzťahuje **správny poriadok** ~~všeobecný predpis o správnom konaní~~.²⁹ⁿ⁾

(5) Na základe žiadosti vydá prevádzkovateľ registra žiadateľovi, po zaplatení správneho poplatku, kópiu uloženého dokumentu alebo časti dokumentu podľa § 23 ods. 2 alebo potvrdenie o tom, že určitý dokument alebo časť dokumentu nie je v registri uložený. O vydanie kópie uloženého dokumentu alebo časti dokumentu alebo potvrdenia o tom, že určitý dokument alebo časť dokumentu v registri uložený nie je, možno žiadať aj elektronickými prostriedkami. Ak žiadateľ žiada o vydanie elektronickej formy uloženého dokumentu alebo časti dokumentu alebo elektronickej formy potvrdenia, že určitý dokument

alebo časť dokumentu v registri uložený nie je, vydá ich prevádzkovateľ registra elektronickými prostriedkami ^{29d)} podpísané zaručeným elektronickým podpisom. Kópiu dokumentu alebo časti dokumentu alebo potvrdenie o tom, že určitý dokument alebo časť dokumentu v registri uložený nie je, vydá prevádzkovateľ registra do piatich pracovných dní odo dňa zaplatacia správneho poplatku. Účtovná jednotka môže o kópiu dokumentu alebo časti dokumentu, ktoré sa jej týkajú alebo potvrdenie, že určitý dokument nie je v registri uložený, požiadať osobne aj na okresnom úrade, ktorý plní úlohy jednotného kontaktného miesta podľa osobitného predpisu. ^{29o)} Kópiu dokumentu alebo časti dokumentu vydá účtovnej jednotke do uloženia dokumentu v registri daňový úrad.

29d) Zákon č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

29l) Napríklad zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 566/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

29m) Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

29o) § 66b ods. 3 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Doplnenie/úprava komentára:

V § 23b zákona o účtovníctve je upravené sprístupňovanie dokumentov uložených v registri. Vo verejnej aj neverejnej časti. Je tu upravené, kto má prístup k neverejnej časti registra. Sú to najmä:

- účtovná jednotka, ktorej sa dokumenty týkajú,
- Národná banka Slovenska a subjekty verejnej správy (na účely súvisiace s ich činnosťou).

Novelou zákona č. 352/2013 Z. z. sa spresnil postup pri zverejňovaní údajov z neverejnej časti registra.

Daňový úrad je oprávnený poskytovať účtovnej jednotke kópie dokumentov alebo časti dokumentov do času uloženia dokumentov do registra. Kópie dokumentov alebo ich časti po ich uložení do registra budú poskytovať okresné úrady, ktoré plnia úlohu jednotného kontaktného miesta.

O vydanie uloženého dokumentu alebo jeho časti je možné požiadať aj prevádzkovateľa registra účtovných závierok.

Obdobne sa postupuje aj pri požiadavke na vydanie potvrdenia, že určitý dokument, alebo jeho časť, nie je v registri uložený.

Poskytnutie informácií je na základe žiadosti a za poplatok.

DEVIATA ČASŤ

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 39r

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 31. decembra 2019

Ustanovenia § 20 ods. 9 písm. b) a ods. 13 v znení účinnom

Platí od 31. decembra 2019 sa prvýkrát použijú pri vyhotovení výročnej správy za účtovné obdobie končiacie k 31. decembru 2019. 31.12.2019

§ 39s

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2020

Ustanovenie § 19 v znení účinnom

Platí od 1. januára 2020 sa prvýkrát použije na overenie riadnej individuálnej účtovnej závierky a overenie mimoriadnej individuálnej účtovnej závierky za účtovné obdobie, ktoré začína najskôr 1. januára 2020, pričom splnenie podmienok podľa § 19 ods. 1 písm. a) prvého bodu a druhého bodu v znení účinnom do 31. decembra 2019 sa za účtovné obdobie končiace najneskôr k 31. decembru 2019 posudzuje podľa predpisu účinného do 31. decembra 2019. ~~31.12.2019~~

§ 39t

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným

Platí od 1. októbra 2020

(1) Ustanovenie § 16 ods. 7 sa použije pre účtovnú jednotku, ktorej bola nariadená dodatočná likvidácia po 30. septembri 2020.

(2) Pri zrušení účtovnej jednotky bez likvidácie podľa osobitného predpisu ⁴⁹⁾ sa účtovné obdobie končí dňom výmazu obchodnej spoločnosti alebo družstva z obchodného registra. Za toto účtovné obdobie podáva účtovnú závierku v lehote podľa § 17 ods. 5 posledný štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu zapísaný v obchodnom registri pred výmazom obchodnej spoločnosti alebo družstva z obchodného registra oprávnený konať za obchodnú spoločnosť alebo družstvo v rozsahu zapísanom v obchodnom registri pred výmazom obchodnej spoločnosti alebo družstva z obchodného registra. ~~1.10.2020.~~

49) § 768s ods. 2 písm. b) a c) a ods. 9 Obchodného zákonníka.

§ 41

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2003 okrem § 3 ods. 4 až 7, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2004.

Zákon č. 562/2003 Z. z. nadobudol účinnosť 1. januárom 2004 okrem bodov 1, 2 a 6, ktoré nadobudli účinnosť 1. januárom 2005.

Zákon č. 561/2004 Z. z. nadobudol účinnosť 1. januárom 2005 okrem čl. I bodu 27, ktorý nadobudol účinnosť 1. januárom 2006.

Zákon č. 518/2005 Z. z. nadobudol účinnosť 1. januárom 2006.

Zákon č. 688/2006 Z. z. nadobudol účinnosť 29. decembrom 2006.

Zákon č. 198/2007 Z. z. nadobudol účinnosť 26. aprílom 2007 okrem čl. I bodov 1 až 11, 13 a 14, 16 až 25, 27 a 28, 30, 32 až 59, 61, ktoré nadobudli účinnosť 1. januárom 2008, a čl. I bodov 29 a 31, ktoré nadobudli účinnosť 1. januárom 2009.

Zákony č. 540/2007 Z. z. a č. 621/2007 Z. z. nadobudli účinnosť 1. januárom 2008.

Zákony č. 378/2008 Z. z. a č. 465/2008 Z. z. nadobudli účinnosť 1. decembrom 2008, okrem čl. I bodov 1 až 12, 15 a 16, čl. II až XVII zákona č. 465/2008 Z. z., ktoré nadobudli účinnosť 1. januárom 2009.

Zákon č. 567/2008 Z. z. nadobudol účinnosť 1. januárom 2009.

Zákon č. 61/2009 Z. z. nadobudol účinnosť 1. marcom 2009.

Zákon č. 492/2009 Z. z. nadobudol účinnosť 1. decembrom 2009.

Zákon č. 504/2009 Z. z. nadobudol účinnosť 1. januárom 2010.

Zákon č. 486/2010 Z. z. nadobudol účinnosť 31. decembrom 2010.

Zákon č. 547/2011 Z. z. v znení zákona č. 440/2012 Z. z. nadobudol účinnosť 31. decembrom 2011 okrem čl. I bodov 1, 2, bodov 4 až 11, 16, 17, 19, 20, § 23 a § 23a bodu 21, bodov 22 až 35, ktoré nadobudli účinnosť 1. januárom 2012 a čl. I bodov 3, 13 až 15, § 23b a § 23c bodu 21, ktoré nadobudli účinnosť 1. januárom 2014.

Zákon č. 440/2012 Z. z. nadobudol účinnosť 30. decembrom 2012.

Zákony č. 352/2013 Z. z. a č. 463/2013 Z. z. nadobudli účinnosť 1. januárom 2014.

Zákon č. 333/2014 Z. z. nadobudol účinnosť 1. januárom 2015.

Zákon č. 130/2015 Z. z. nadobudol účinnosť 1. júlom 2015 okrem čl. I bodov 1, 3 až 5, 9 až 13, 15 až 37 a § 39m v bode 41, ktoré nadobudli účinnosť 1. januárom 2016 a čl. I bodu 14, ktorý nadobudol účinnosť 1. januárom 2017.

Zákon č. 423/2015 Z. z. nadobudol účinnosť 1. januárom 2016 okrem čl. II bodov 3 a 4, 6 až 10 a § 39o v bode 11, ktoré nadobudli účinnosť 17. júnom 2016.

Zákon č. 125/2016 Z. z. nadobudol účinnosť 1. júlom 2016.

Zákony č. 275/2017 Z. z. a č. 264/2017 Z. z. nadobudli účinnosť 1. januárom 2018.

Zákon č. 213/2018 Z. z. nadobudol účinnosť 1. októbrom 2018.

Zákon č. 363/2019 Z. z. nadobudol účinnosť 31. decembrom 2019 okrem čl. I prvého až štvrtého bodu, ktoré nadobudli účinnosť 1. januárom 2020.

Zákon č. 390/2019 Z. z. nadobudol účinnosť 1. októbrom 2020.